καιγε ἀκόμα.

»Κι' ἔτσι, ἡ Λιουμπίνκα εἶνε δυστυχισμένη, γιατί ἐνῶ πλάστηκε γιὰ ἕναν φλογερὸ ἔρωτα, ὑποφέρει πολύ, ἔχοντας ἕναν γέρο κοντά της. Κι' ἐπειδὴ εἶνε τίμια, δὲν θέλει νὰ μ' ἀπατήση, ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ πνίξη μέσα της τὴν λαχτάρα της γιὰ μιὰ μεγάλη καὶ ζωντανὴ ἀγάπη.

»Τῆς χρειάζεται ἕνας ἔρωτας πολὺ τίμιος καὶ πολὺ παθητικὸς συγχρόνως. Κι' ἐγώ, ἕνας ἀπόλληρος τῆς μοίρας, παρ' ὅλα τὰ πλούτη μου, εἶμαι αἰτία νὰ ὑποφέρη τόσο ἡ Λιουμπίνκα μου, καὶ σκοτώνω κάθε μέρα τὸ σῶμα της καὶ τὴν ψυχή της. Γιατὶ αὐτὴ ἡ γερὴ καὶ ὡραία γυναῖκα εἶνε γεννημένη γιὰ νὰ γίνη μιὰ τρυφερὴ σύζυγος καὶ μιὰ στοργικὴ μητέρα κι' ἐγὼ κρατῶντας την κοντά μου, τὴν καταδικάζω σὲ μιὰ ἀνιπόφορη σκλαβιά.

»Αὐτὰ ἤθελα νὰ σᾶς πῶ πρῶτα, Γρηγόριε Μινιέ... Ἀκοῦστε τί θέλω νὰ σᾶς πῶ ἀκόμα. Ἡ Λιουμπίνκα σᾶς ἀγαπάει... Καὶ σᾶς ἀγαπάει μὲ ὅλην της τὴν καρδιά, γιατὶ εἶσθε ἐσεῖς ὁ πρῶτος καὶ ὁ μόνος ἄντρας ποὺ ἀγάπησε πραγματικά. Καὶ σεῖς ἀγαπᾶτε τὴν Λιουμπίνκα... Ναί, τὸ ξέρω πὼς τὴν ἀγαπᾶτε... Τὴν ἀγαπᾶτε μὲ μιὰν ἀγάπη φλογερὴ ποὺ καίει τὸ αἷμα σας μέσα στὶς φλέβες σας. Τότε, πρέπει νὰ γίνη κάτι δίκαιο καὶ καλό! Μὴ φύγετε μόνος. Πάρτε μαζύ σας τὴν Λιουμπίνκα. Πρέπει νὰ τῆς δώσετε ἐσεῖς τὴν εὐτυχία ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τῆς δώσω ἐγώ. Ἐσεῖς εἶσθε νέος κι' ὡραῖος κι' ἐγὼ εἶμαι ἄσχημος καὶ γέρος. Κι' ἐσεῖς εἶσθε γερὸς κι' ἐγὼ εἶμαι ἄρρωστος. Καὶ τὸ κυριώτερο εἶνε ὅτι σᾶς ἀγαπάει καὶ τὴν ἀγαπᾶτε... Πάρτε την μαζύ σας!... Ἔτσι ἐκείνη θὰ ζήση κι' ἐγὼ δὲν θὰ εἶμαι πειὰ ἕνας φονηᾶς....».

Κύτταξα μὲ κατάπληξι τὸν παράξενον ἐκεῖνον ἄνθρωπο. Κατάλαβα ὅτι ἦταν ἐλικρινὴς καὶ ὅτι ἡ ἀγάπη του γιὰ τὴν Λιουμπίνκα ἔφτανε μέχρι τῆς μεγαλειτέρης θυσίας. Θέλησα νὰ διαμαρτυρηθῶ, ἀλλὰ μὲ διέκοψε μὲ ζωηρότητα, λέγοντας :

— Μὴ μοῦ λέτε : Ὄχι. Καταλαβαίνετε ὅτι μίλησα μὲ ἐλικρίνεια. Φανῆτε κι' ἐσεῖς ἀληθινός. Νὰ εἶσθε βέβαιος ὅτι δὲν θέλω παρὰ νὰ κάμω τὸ καθῆκον μου, καὶ ὅτι θὰ προτιμήσω νὰ σκοτωθῶ παρὰ νὰ φερθῶ διαφορετικά! Εἶνε μιὰ μεγάλη εὐκαιρία γιὰ τὴν Λιουμπίνκα νὰ σωθῆ! Πάρτε την! Πάρτε την γρήγορα! Τὰ μάταια λόγια εἶνε περιττά!...

Καὶ ὁ Παμὲλ, λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, μὲ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μ' ὁδήγησε σ' ἕνα κάφυτο γεμᾶτο ὑψηλὰ χόρτα. Ἐκεῖ ἡ Λιουμπίνκα, περπατοῦσε μόνη μὲ χάρι, γεμάτη νωχέλεια, σὰν σουλτάνα.

Ἐγώ, μόλις εἶδα τὸ ρυθμικὸ κινήτισμα τοῦ βαδίσματός της καὶ τὴν φωσφορικὴ λάμψη τῶν ματιῶν της κάτω ἀπὸ τὰ σκοτεινά της μαλλιά, ἔνιωσα τὴν ψυχή μου νὰ λιώνη ἀπὸ ἡδυπάθεια.

Ὁ Παμὲλ Φεντόροβιτς πῆγε κοντά της κάπως ἀπότομα καὶ τῆς εἶπε :

— Λιουμπίνκα, συχώρεσε τὸν ἀρρωστιάρη καὶ μελαγχολικὸ ἄνδρα σου. Σὲ πῆρε γιὰ νὰ σοῦ δώση τὴν εὐτυχία καὶ δὲν σοῦ ἔδωσε παρὰ τὴν θλίψη. Ἀλλά... Δοξασμένος ἂς εἶνε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός!... Κάθε κακὸ μπορεῖ νὰ διορθωθῆ. Τὰ νειάτα κι' ἡ ἐλπίδα θ' ἀναστήσουν πάλι τὴν καρδιά σου. Νὰ ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀγαπᾶς καὶ σ' ἀγαπάει καὶ τὸν ὁποῖο δίνω σ' ἐσένα... Ξέρω ὅτι μαζύ του ἡ ζωή σου θὰ εἶνε φωτεινὴ καὶ ὡραία σ' αὐτὴν τὴν γῆ...

Καὶ ὁ Παμὲλ πῆρε τὸ χέρι τῆς Λιουμπίνκας καὶ τὸ δικό μου καὶ τὰ ἕνωσε. Καὶ καθὼς ἡ Λιουμπίνκα μὲ κύτταζε μὲ τὰ πράσινα μάτια της, δὲν μπόρεσα νὰ φέρω καμμιὰν ἀντίστασι.....

* * *

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς μέρες, ἡ Λιουμπίνκα κι' ἐγὼ, φεύγαμε γιὰ τὴν Γαλλία. Ὁ Παμὲλ μᾶς ἀποχαιρέτησε χωρὶς δάκρυα. Κι' ἀπὸ τότε ἤμουν ἐγὼ ὁ σύζυγος τῆς πρασινομάτας Ρωσσίδας.

Ἔζησα μ' αὐτὴν τρισευτυχισμένος, καὶ κάθε φορὰ ποὺ ὁ Θεὸς μᾶς στέλνει ἕνα παιδί, ὁ Παμὲλ, ὁ ὁποῖος ἔσωσε τὴν ζωή καὶ τὴν περιουσία του ἀπὸ τοὺς μπολσεβίκους, ἔρχεται στὸ Παρίσι γιὰ νὰ τὸ ἰδῆ καὶ τοῦ δίνει πολύτιμα δῶρα.

Ὡς τώρα ὁ Παμὲλ, δὲν δείχνει τὴν παραμικρὴ μετάνοια γιὰ τὴν θυσία ποὺ ἔκανε... Καὶ ὅμως εἶμαι βέβαιος ὅτι ἀγαπάει πάντα τὴν Λιουμπίνκα μ' ἕναν ἔρωτα τόσο μεγάλο, ποὺ μπροστὰ σ' αὐτὸν, ὁ δικός μου ἔρωτας, ὁ τόσο παθητικός, ἐν τούτοις, δὲν εἶνε παρὰ μιὰ φεγγαρίσια λάμψις μπροστὰ στὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Δυὸ ἐπιστολὲς τοῦ Β. Οὐγκὼ στὴ γυναῖκα του Ἀδέλα Φουσέ

«Λατρευμένη μου Ἀδέλα,

Ὅ,τι θὰ σοῦ γράψω σήμερα εἶνε μόνον γιὰ σένα.

Διάβασα τὶς δυὸ τελευταῖες ἐπιστολές σου. Μὲ ἀπέλπισαν. Δὲν μπορῶ πειὰ νὰ μείνω στὸ Ρέϊις. Κάθομαι ἀπάνω σ' ἀναμμένα κάρβουνα.

Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ σὲ ἀρίνουν μόνη, χωρὶς συντροφιά καὶ παρηγοριά; Αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ τὸ καταλάβω καθόλου. Εἶνε, λοιπόν, τόσο ψυχρὴ καὶ ἀδιάφοροι οἱ δικοί μου, στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου, γιὰ τὴν πολυαγαπημένη μου Ἀδέλα;

Δὲν εἶμαι θυμωμένος, ἄγγελέ μου, μόνο εἶμαι πολύ, ὦ! ναί, πολὺ λυπημένος. Κι' ἐπειδὴ ξέρω καλὰ τὴν θαυμασία γλυκύτητα τοῦ χαρακτῆρος σου καὶ τὴν ἄπειρη καλωσύνη τοῦ πατέρα μου, εἶμαι ἔκπληκτος γιὰ ὅ,τι συμβαίνει αὐτοῦ κάτω.

Ὁ καϋμένος ὁ πατέρας μου! Γιατὶ νὰ μὴ μπορῆ νὰ νοιώση τὸ δράμα τῆς καρδιάς μου, ἐνῶ σα στὴν ὁποία, αὐτὴ τὴ στιγμὴ, ἑνώνεται ἡ ἄρρωστη λύπη μου, μὲ τὸν σεβασμό μου πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν ἄπειρη λατρεία μου πρὸς ἐσένα;

Θὰ τοῦ γράψω ἀμέσως μόλις βρῶ εἰκαιρία. Ἡ ἐπιστολή μου θὰ εἶνε λεπτὴ, ὥστε, χωρὶς νὰ τὸν προσβάλη, νὰ τὸν κάμη νὰ καταλάβη τὸ ἄτοπον.

Εἶμαι πολὺ ἀπελπισμένος, ἀλλὰ ἐσὺ νὰ μὴ στενοχωρῆσαι γι' αὐτό. Πρέπει νὰ σὲ παρηγορῆ ὁ ἔρως μου, ὁ βαθύς, ὁ ἀγνός, ὁ τριφερὸς καὶ γεμᾶτος σέβας ἔρως μου, ποὺ εἶνε αἰώνιος, ἀγαπημένη μου Ἀδέλα.

Εἶμαι λυπημένος, πάρα πολὺ λυπημένος, ἀλλὰ ἡσύχασε. Ὅλα θὰ διορθωθοῦν. Ὁ Βίκτωρ σου, ὁ σύζυγός σου, ὁ λάτρης σου, ὁ προστάτης σου θὰ ἐπανέλθη.

Σὲ φιλῶ στὰ δυὸ σου μάτια, ἀγάπη μου.

Ὑγίαινε. Βίκτωρ

* * *

«Ἀδέλα μου,

Ἐπὶ τέλους βρίσκομαι στὴν Ὀρλεάνη! Καὶ ἤδη, πρὶν φάω, πρὶν ξεκουραστῶ, πρὶν κάθησω (γιατὶ εἶμαι ὀρθὸς) σπεύδω νὰ σοῦ γράψω.

Θὰ λάβης τὴν ἐπιστολή μου αὐτή, τὴν ὁποία ἀσφαλῶς δὲν περιμένεις, ἀκριβῶς αὔριο τὸ ἀπόγευμα. Παρ' ὅλη τὴ μελαγχολία μου, χαίρομαι ἀπὸ καρδιᾶς, ἀναλογιζόμενος, τὴν εὐχάριστη ἔκπληξη, τὸ χαρούμενο σκίρτημα, ποὺ θὰ σοῦ προκαλέση ἐτοῦτο τὸ χαρτάκι...

Ἔπειτα ἔχω τόσο πονεμένη τὴν καρδιά μου, ὥστε αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ γράψω γιὰ νὰ ἀνακουφισθῶ λιγάκι, Ἀδέλα μου.

Δὲν ξέρεις, πολυαγαπημένη μου, πόσο ἀτέλειωτες μοῦ φαίνονται οἱ ὧρες, ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ σ' ἄφησα καὶ πόσο ἀπέραντη ἡ ἀπόστασις ποὺ μᾶς χωρίζει!

Καὶ ὅμως καὶ αὔριο καὶ μεθαύριο καὶ ἀκόμα μέρες πολλὲς θὰ εἶμαι μακρυά σου.

Ἀλήθεια, Ἀδέλα μου, πολυαγαπημένη μου Ἀδέλα, παρακαλεῖ τὸν Θεὸ νὰ μοῦ δώση θάρρος τοῦ ὁποίου ἔχω μεγάλη ἀνάγκη...

Πόσο μὲ μελαγχολοῦν καὶ μὲ κάνουν νὰ πλήττω ὅλες οἱ τιμητικὲς ἐκδηλώσεις, τῶν ὁποίων γίνομαι ἀντικείμενο! Πολλοὶ βέβαια μὲ ζηλεύουν γιὰ τὸ ταξεῖδι αὐτό, δὲν ξέρουν ὅμως πόσον δυστυχῆ μὲ κάνει ἡ εὐτυχία γιὰ τὴν ὁποίαν μὲ φθονοῦν.

Ὑγίαινε, ἄγγελέ μου, Ἀδέλα μου, μόνη μοῦ ἀληθινὴ εὐτυχία. Πρόσεχε τὴν ὑγεία σου. Μὴ μοῦ κλαῖς καὶ μαραίνεις τὰ τριαντάφυλλάκια σου μαγουλάκια. Ἀκοῦς; Θέλω στὴν ἐπιστροφή μου νὰ σὲ βρῶ πάλι δροσερὴ καὶ παχουλή...

Σὲ φιλῶ στὰ μάτια».

Ὁ Βίκτωρ σου

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

— Ὅποιος φωνάζει τὸν διάβολο πολλὲς φορὲς, τὸν βλέπει ἐπάνω τοὺς μπροστά του.

Γερμανικὴ παροιμία

— Δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μᾶς νὰ ἔχουμε ἢ νὰ μὴν ἔχουμε πάθη, ἀλλὰ νὰ μποροῦμε νὰ τὰ χαλιναγωγοῦμε.

Ρουσσὼ

— Οἱ πόνοι κι' ἡ δοκιμασίες χαλκεύουν τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου.

Φενελὼν